

Z minulosti

„Dějiny jsou svědky času, světlem pravdy, živou pamětí, učitelkou života a poslem minulosti.“

Marcus Tullius Cicero

Na fotografiích je pan Josef Marcian, jak si ho mnozí pamatujete. Děkuji paní Olze Bajtkové za laskavé zapůjčení tatínkových fotografií. JK

Naši vesnici čekají v brzké době dalekosáhlé změny a my se na ně musíme v předstihu připravit, aby na nás budoucí obyvatelé Zátoru po létech vzpomínali v dobrém. Při výstavbě nové silnice se změny dotknou i fotbalového hřiště. Zastupitelstvo proto chystá projekt na zázemí pro všechny zátorské sportovce. Vyskytne-li se vhodný dotační titul, na jehož spoluúcast bude naše obec stačit, vyroste u fotbalového hřiště zajímavá budova. Bude zároveň patřit fotbalistům i hasičům, milovníkům sauny i posilování. Věřme, že bude sloužit velmi dlouho k jejich plné spokojenosti. Jak to se sportem bylo v roce 1945?

Tělocvičná jednota Sokol Zátor-Loučky byla utvořena v listopadu 1947. Podnět k jejímu vytvoření dal strážmistr Josef Marcian, člen stanice SNB Loučky a k uskutečnění této myšlenky přispěli pánové Josef Hofman a Antonín Zálešák z Louček a pan Jaroslav Vychodil starší ze Zátoru. Tělocvičné nářadí zajistil pan Marcian po Němcích na různých místech v Zátoru i Loučkách a dal ho náležitě opravit. Byla to hrazda, bradla a kůň. Ten byl ale bez potahu a pan Marcian ho nově potáhl koženkou. Po svém založení Jednota Sokol vzorně pracovala a rozvíjela se. Cvičily mužské i ženské složky. Avšak již v roce 1948 činnost poklesla. Teprve přípravami na XI. všesokolský slet v Praze se zase obnovila. Byly to zejména ženy, které cvičily v počtu 17 až do sletu. Mužů cvičilo pouze 5. Sletu se zúčastnila pouze 1 žena jako cvičící a 9 mužů a 7 žen jako hosté. Po sletu přestaly cvičit i ženy. Nábořem bylo postaveno 11členné družstvo, takže potom cvičili aspoň dorostenci, dorostenky a žactvo. Vedoucím dorostenců byl pan Josef Marcian, dorostenky vedly Jarmila Švarcová a Božena Křížová. Vedoucí žactva byla Libuše Bezděková.

Za tělocvičnu sloužil od založení jednoty sál bývalého hostince (u kamenného sklepa, dnes KD). Tato tělocvična však nevyhovovala, protože v sále se konaly schůze a taneční zábavy, bylo tam i zima a chyběl otop. Tyto okolnosti přispěly k dalšímu oslabení činnosti jednoty a její život byl udržován spíše na papíru.

V roce 1949 došlo ke sloučení fotbalového klubu Zátor se Sokolem. Toto sloučení však činnost jednoty nijak neoživilo, neboť fotbalový klub byl v úpadku.

Po prázdninách 1949 úsilím Josefa Marciana a dorůstající mládeže se život jednoty znovu začal rozvíjet. Zásahu o to měli zejména Věra Hofmanová, Jarmila Švarcová, Václav Kaňok, Karel Žák, Ladislav Kačmarčík a Miroslav Regent. Činnost TJ se rozvíjela také přičiněním učitelů střední školy, zejména šlo o odbíjenou. Pak byl r. 1949 zahájen závod o Tyršův odznak zdatnosti (TOZ). Zúčastnilo se ho 7 dorostenců, 5 dorostenka a 4 muži. Za rok 1949 získal TOZ Josef Marcian. Ostatní splnili více než polovinu disciplín. 28. 10. 1948 i v 1949 se konal běh vítězství a štafetový běh. Těchto závodů se zúčastnilo vždy 10 až 15 členů a 10-15 dorostenců a dorostenek. Koncem roku 1949 čítala TJ Sokol 15 činných členů, 40 přispívajících, 16 členek, 11 dorostenců, 50 žáků. Funkcionáři byli: starosta Josef Hofman, náčelník Ladislav Rejkuba, jednatel Josef Marcian, náčelnice Draha Vychodilová a pokladník Antonín Zálešák.

JK

Kostel Nejsvětější Trojice

Nejvýznamnější a zdaleka viditelnou stavbou obce je kostel. Na výšinu k němu vedly ze čtyř směrů „kostelní chodníky“ - ze Zátoru, Louček, Heřmínov a Čakové, čtyř sem přiřazených obcí. Odtud také vybíhá spojovací cesta k osadě západně od „Eichbergu“ a do Horního Lichnova a Dubnice.

Z různých zachovaných dokumentů se dá usoudit, že farnost Zátor patřila k nejstarším v arcidiecési.

Farní kostel stojí na hřbitově mimo obec. V nynějším tvaru byl postaven patronem Wenzelem knížetem von Lichtenstein za faráře Leopolda Beera v letech 1753 - 1755 na místě starého, velmi sešlého. Podle účetní knihy bylo na stavbu vydáno z kostelního jmění r. 1753 329 zl. 17 kr., r. 1754 444 zl. 45 kr., r. 1755 932 zl. 23 kr., celkem tedy 1706 zl. 25 kr.

Kostel je postaven z velmi dobrého materiálu - kamene a cihel - ve vznešeném moderním stylu. Je 15 sáhů dlouhý, 6 sáhů široký, klenba vysoká 7 sáhů, má jednu vysokou věž se dvěma velkými zvony a hodinami a věžičku (sanktusník, Dachreiter) s malým zvonem. Naproti sakristii je stejně velká kaple, nad oběma je oratoř.

Do kostela vede patero vchodů, mimo hlavní vchod a oba boční vchody s dubovými dveřmi a ochrannými dvoukřídlými dveřmi z měkkého dřeva ještě vchod přes sakristii a protilehlou kapli s jednokřídlými dubovými dveřmi. Všechny tyto dveře mají tzv. francouzské zámky. Také vchod ze sakristie do kostela je opatřen dvoukřídlými dubovými dveřmi s francouzským zámkem.

Kostel má 12 velkých a 3 malá okna mimo okno pod věží a byl dříve vydlážděn cihlami, jak jsou ještě zachovány pod lavicemi.

JK